

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์ (Cross-sectional Analytical Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรม การสร้างเสริมสุขภาพและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3,376 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ทั้งหมด 321 โรงเรียน (กลุ่มงานสารสนเทศ, สำนักงานศึกษาธิการภาค 8) โดยกำหนดขนาดโรงเรียนต่อจำนวนนักเรียน ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปี 2555 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี แบ่งตามขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียนตามขนาด
ขนาดเล็ก	299 คนลงมา	252
ขนาดกลาง	300 -599 คน	65
ขนาดใหญ่	600 - 1,499 คน	4
รวม		321

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียนแบ่งตามขนาด และจำนวนประชากรครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามเขตพื้นที่

เขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียนแบ่งตามขนาด	จำนวนครู (คน)
สพป. ปัตตานี เขต 1	เล็ก	106
	กลาง	30
	ใหญ่	3
		1,545

เขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียนแบ่งตามขนาด		จำนวนครู (คน)
สพป. ปัตตานี เขต 2	เล็ก	92	1,172
	กลาง	22	
	ใหญ่	1	
สพป. ปัตตานี เขต 3	เล็ก	54	659
	กลาง	13	
	ใหญ่	0	
รวม		321	3,376

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 302 คน ซึ่งผู้วิจัยจึงได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G* power กำหนดค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .06 ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 และค่าอำนาจการทดสอบเท่ากับ .95 มีตัวแปรทั้งหมด 8 ตัวแปร โดยพิจารณาจำนวนเท่าของขนาดตัวอย่างกับจำนวนตัวแปรเท่ากับ 10: 1 แต่ผู้วิจัยเพิ่มจำนวนตัวอย่างไป 15 % เพื่อให้การเก็บข้อมูลเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ มีจำนวน 302 คน และโรงเรียน 49 โรงเรียน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) ซึ่งขั้นตอนการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณสัดส่วนกลุ่มประชากรต่อกลุ่มตัวอย่างเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ดังที่แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา	ประชากร	ตัวอย่าง
สพป. ปัตตานี เขต 1	1,545	138
สพป.ปัตตานี เขต 2	1,172	105
สพป.ปัตตานี เขต 3	659	59
รวม	3,376	302

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี โดยผู้วิจัยกำหนดอัตราส่วนของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่ตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก, ขนาดกลาง, และขนาด ใหญ่ เป็น 10%, 30% และ 50% ตามลำดับ จึงได้จำนวนโรงเรียนดังแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนโรงเรียนตามขนาดโรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)
สพป. ปัตตานี เขต 1	เล็ก	11
	กลาง	10
	ใหญ่	2
สพป. ปัตตานี เขต 2	เล็ก	10
	กลาง	6
	ใหญ่	1
สพป. ปัตตานี เขต 3	เล็ก	5
	กลาง	4
	ใหญ่	0
รวม		49

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ตามขนาดของโรงเรียน โดยกำหนดตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2552 กำหนดอัตรากำลังข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนต่อโรงเรียน คือ 4 : 1 ดังนั้นในแต่ละโรงเรียนจะมีข้าราชการครูอย่างน้อย 4 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างต่อโรงเรียน คือ 4 : 1 (กรณีที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก), 8 : 1 (กรณีที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง) และ 12 : 1 (กรณีที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่) จึงได้จำนวนดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อโรงเรียนแบ่งตามขนาดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี

เขตพื้นที่การศึกษา	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)	กลุ่มตัวอย่าง
สพป. ปัตตานี เขต 1	เล็ก	11	$11 \times 4 = 44$
	กลาง	10	$10 \times 8 = 80$
	ใหญ่	2	$2 \times 12 = 24$
สพป. ปัตตานี เขต 2	เล็ก	10	$10 \times 4 = 40$
	กลาง	6	$6 \times 8 = 48$
	ใหญ่	1	$1 \times 12 = 12 + 2 = 24$

เขตพื้นที่การศึกษา	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)	กลุ่มตัวอย่าง
สพป. ปัตตานี เขต 3	เล็ก	5	$5 \times 4 = 20$
	กลาง	4	$4 \times 8 = 32$
	ใหญ่	0	0
รวม		49	302

ขั้นตอนที่ 4 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacement) รายชื่อโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่ประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี เพื่อให้ทุกโรงเรียนมีโอกาสเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าๆ กัน

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อได้รายชื่อโรงเรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีการจับฉลาก รายชื่อครูในแต่ละโรงเรียนตามจำนวนที่ได้ข้างต้นอีกครั้ง จึงทำการเก็บข้อมูล

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเริ่มสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 ศาสนา
 - 1.4 สถานภาพสมรส
 - 1.5 ตำแหน่งงาน
 - 1.6 ดัชนีมวลกาย
 - 1.7 ระยะเวลาที่สอนในจังหวัดปัตตานี
 - 1.8 โรคประจำตัว
2. ความรู้
3. การรับรู้ประโยชน์
4. การรับรู้อุปสรรค
5. การรับรู้ความสามารถของตนเอง
6. อิทธิพลระหว่างบุคคล
7. อิทธิพลด้านสถานการณ์

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

พฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ มี 6 ด้าน คือ

1. ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ
2. ด้านการออกกำลังกาย
3. ด้านโภชนาการ
4. ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล
5. ด้านจิตวิญญาณ
6. ด้านการจัดการกับความเครียด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ และคณะ (Pender et al., 2006 อ้างถึงใน ปุรินทร์ สรีศศลักษณ์, 2557) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ตำแหน่งงาน ดัชนีมวลกาย ระยะเวลาที่สอนในจังหวัดปัตตานี และโรคประจำตัว ซึ่งมีลักษณะเลือกตอบแบบสำรวจรายการ (Checklist) และแบบเติมคำ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ เป็นคำถามแบบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่, ไม่ใช่ และใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อที่ตอบถูก	ให้คะแนน	1	คะแนน
ข้อที่ตอบผิด	ให้คะแนน	0	คะแนน

การแปลผลคะแนน (วีรติ ปานศิลา, 2544)

ร้อยละของคะแนน	ระดับความรู้
คะแนนอยู่ในช่วง 80 ขึ้นไป	มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก
คะแนนอยู่ในช่วง 60- 79	มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนอยู่ในช่วง 0 - 59	มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ประโยชน์การปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นเกิดประโยชน์/ ผลดีต่อตัวท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นเกิดประโยชน์/ ผลดีต่อตัวท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นเกิดประโยชน์/ ผลดีต่อตัวท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นเกิดประโยชน์/ ผลดีต่อตัวท่านน้อย
น้อย	หมายถึง	พฤติกรรมนั้นไม่เกิดประโยชน์/ ผลดีต่อตัวท่านน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	ให้คะแนน	5	1
มาก	ให้คะแนน	4	2
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
น้อย	ให้คะแนน	2	4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย/เกือบไม่รับรู้เลย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้อุปสรรคของสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นยับยั้ง/ ขัดขวางการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมา
ที่สูดมาก	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นยับยั้ง/ ขัดขวางการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมาก

ปานกลาง	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นยับยั้ง/ ชัดขวางการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นยับยั้ง/ ชัดขวางการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านรับรู้ข้อความนั้นยับยั้ง/ ชัดขวางการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพน้อย

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	ให้คะแนน	5	1
มาก	ให้คะแนน	4	2
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
น้อย	ให้คะแนน	2	4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับเกือบ รับรู้เลย

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านมีความมุ่งมั่น/ มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติ พฤติกรรมนั้นได้อย่างสม่ำเสมอ
มาก	หมายถึง	ท่านมีความมุ่งมั่น/ มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติพฤติกรรม นั้นได้เป็นประจำ
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านมีความมุ่งมั่น/ มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติพฤติกรรม นั้นได้บ่อยครั้ง

น้อย	หมายถึง	ท่านมีความมุ่งมั่น/ มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติพฤติกรรมนั้นได้น้อยครั้ง
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านมีความมุ่งมั่น/ มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติพฤติกรรมนั้นได้น้อยครั้งมาก หรือไม่ปฏิบัติเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	ให้คะแนน	5	1
มาก	ให้คะแนน	4	2
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
น้อย	ให้คะแนน	2	4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่รับรู้เลย

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลระหว่างบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	คิดว่าข้อความนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านปานกลาง

น้อย	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	1
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิพลระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิพลระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิพลระหว่างบุคคลในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิพลระหว่างบุคคลในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิพลระหว่างบุคคลอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือไม่รับรู้เลย

ส่วนที่ 7 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลจากสถานการณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านปานกลาง

น้อย	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านคิดว่าข้อความนี้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของท่านน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	1
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	3
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิจากสถานการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิจากสถานการณ์อยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิจากสถานการณ์อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิจากสถานการณ์อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้ต่ออิทธิจากสถานการณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือไม่รับรู้เลย

ส่วนที่ 8 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรม 6 ด้านได้แก่

- ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ
- ด้านการออกกำลังกาย
- ด้านโภชนาการ
- ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
- ด้านจิตวิญญาณ
- ด้านการจัดการกับความเครียด

เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ปฏิบัติทุกครั้ง
มาก	หมายถึง	ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
น้อย	หมายถึง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
น้อยที่สุด	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยครั้งมาก หรือเกือบจะไม่ปฏิบัติเลย

เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	ให้คะแนน 5	1
มาก	ให้คะแนน 4	2
ปานกลาง	ให้คะแนน 3	3
น้อย	ให้คะแนน 2	4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1	5

การแปลผลคะแนน

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับน้อยมาก หรือเกือบไม่ดี

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของแบบวัดที่ได้นิยามศัพท์

3.2.2 สร้างข้อคำถามที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและร่างแบบทดสอบ และแบบสอบถามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาถึงความถูกต้อง ครอบคลุมและความครบถ้วนของเนื้อหา และการใช้ภาษา โดยร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเลือกตอบแบบสำรวจรายการ (Checklist) ส่วนในด้านความรู้ จะเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบใช่

ไม่ใช่ ส่วนด้านการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้อุปสรรค การรับรู้สมรรถนะแห่งตน อิทธิพลระหว่างบุคคล อิทธิพลด้านสถานการณ์ และพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูซึ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าว เสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณา 3 คน เพื่อพิจารณาในด้านความเที่ยง (Validity) ของแบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง .67 - 1 โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 และตัดข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไข ไปทดลองใช้ (Tryout) กับบุคลากรครูจำนวน 20 คน ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี จำนวน 20 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach) ได้เท่ากับ .93 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อมีคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .50 - 1.00

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่นจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จัดทำแบบฉบับที่สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมการวิจัย

งานวิจัยได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (เลขที่โครงการ REC Number: psu.pn.2-030/60) และในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และทำหนังสือแนบไว้กับแบบสอบถามมอบให้แก่กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างอ่านทำความเข้าใจ พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างแสดงเจตนาพร้อมยินยอมในการเข้าร่วมวิจัยด้วยความเต็มใจ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการประเมินงานวิจัยด้านจริยธรรม เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมในการวิจัย

3.4.2 เมื่อผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการด้านวิจัยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน

46 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา

3.4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4.5 เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ความสมบูรณ์ของการตอบและนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งขั้นตอนการวิเคราะห์มีดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย

3.5.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานีโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีการเลือกแบบขั้นตอน (Stepwise Selection) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .05

3.5.3 การวิเคราะห์ความสมนัยของเพศ (Correspondent Analysis) อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ดัชนีมวลกาย ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่สอนในจังหวัดปัตตานี และโรคประจำตัว กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบประเมิน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตรการหาค่าร้อยละ (Percentage)} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้นๆ}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{สูตรการหาค่าเฉลี่ย} \quad \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรการหาค่าเฉลี่ย

$$s.d. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ s.d. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม
ตัวอย่าง

X แทน ข้อมูลแต่ละจำนวน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

3. การวิเคราะห์สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์การสมนัยของเพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ดัชนีมวลกาย ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่สอนในจังหวัดปัตตานี และโรคประจำตัว กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี โดยมีสมมติฐานหลัก (H_0) : ตัวแปรทางแถวกับตัวแปรทางคอลัมน์เป็นอิสระกัน และสมมติฐานแย้ง (H_1) : ตัวแปรทางแถวกับตัวแปรทางคอลัมน์ไม่เป็นอิสระกัน ซึ่งมีองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom : df) เท่ากับ $(r-1) (c-1)$ การทดสอบสมมติฐานของ CA โดยทั่วไปจะนิยมพิจารณาความเป็นอิสระกันของตัวแปรทางแถวกับตัวแปรทางคอลัมน์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Statistic : χ^2) ซึ่งสามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานหลัก (H_0) : ตัวแปรทางแถวกับตัวแปรทางคอลัมน์เป็นอิสระกัน

สมมติฐานแย้ง (H_1) : ตัวแปรทางแถวกับตัวแปรทางคอลัมน์ไม่เป็นอิสระกัน

โดยมีองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom : df) เท่ากับ $(r-1) (c-1)$

$$\chi^2 = \chi^2 = \sum_{i=1}^c \sum_{j=1}^r \frac{(n_{ij} - E)^2}{E_{ij}}$$

3.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$R^2 = \beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \beta_k r_{yk}$$

เมื่อ R^2 แทน กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

β_1 แทน ค่าน้ำหนักเบต้าหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนน

มาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ

r_{y1}, r_{y2}, r_{yk}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์) กับตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k
K	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) หลังจากได้ค่า R_2 แล้วถอดรากลที่สองก็จะได้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

3.6.3 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง ดังนี้ คือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแก่ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญได้เพื่อตรวจสอบ พิจารณา ด้านความเที่ยงตรง ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และความชัดเจนของข้อความถามในแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถาม สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามความประสงค์ของผู้วิจัยเอง ซึ่งจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญกับสิ่งที่จะวัด เป็นผู้ทำการตรวจสอบแบบสอบถาม สำหรับงานวิจัยโดยทั่วไปจะมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิร่วมตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด 3 คน ได้แก่

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลหาดใหญ่ 1 ท่าน

อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา 1 ท่าน

อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 ท่าน

โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะมีการให้คะแนนเป็นรายข้อจะมี 3 ค่า คือ

ค่า +1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วแน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถใช้วัดค่าตัวแปรที่จะศึกษาได้

ค่า 0 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถใช้วัดค่าตัวแปรที่ศึกษาได้หรือไม่

ค่า -1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถใช้วัดค่าตัวแปรที่จะศึกษาได้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลคะแนนที่ได้ สำหรับข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องทำการปรับปรุงแก้ไขจนผ่านเกณฑ์ ค่าคะแนนดัชนี ความสอดคล้องและดำเนินการขั้นต่อไป ค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง .67 -1.00 ซึ่งหมายถึงว่า ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ทำการพิจารณาแบบสอบถามแล้วลงมติว่า เนื้อหา การใช้ภาษาและโครงสร้างของแบบสอบถามถูกต้อง

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) การทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทำการทดลองกับบุคลากรครู จำนวน 30 คน (Pretest) จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งหมด